

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR
A PŘEDSEDKYNĚ LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY

V Praze dne
Čj. 58/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. U., nar. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spisy Okresního soudu v Benešově sp. zn. 1 T 204/2010
a 2 T 25/2010

rozvrh práce od 18. 10. 2010 Okresního soudu v Benešově sp. zn.
Spr 1309/2010

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněné M. U., roz. Č., nar. v B.,
bytem D. 467, 257 51 B.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Krajského soudu v Praze, jako soudu odvolacího, ze dne 6. 11. 2012 č. j. 13 To
353/2012-426, jímž byl podle ust. § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu zrušen v celém rozsahu
rozsudek Okresního soudu v Benešově ze dne 27. 8. 2012 č. j. 1 T 204/2010-380 a současně
bylo rozhodnuto, že se věc vrací tomuto soudu.

V dané věci podala na obviněnou státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství
v Benešově pod sp. zn. ZT 237/2009 dne 8. 2. 2010 u Okresního soudu v Benešově obžalobu
pro pokračující trestný čin zpronevěry podle ust. § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákona č.
140/1961 Sb., úč. do 31. 12. 2009. Předmětná trestní věc byla přidělena podle rozvrhu práce
senátu 2 T pod vedením předsedkyně JUDr. Ivany Doubkové. Usnesením Okresního soudu
v Benešově ze dne 15. 3. 2010 pod č. j. 2 T 25/2010-156 bylo po předběžném projednání
obžaloby v neveřejném zasedání rozhodnuto tak, že se podle ust. § 188 odst. 1 písm. e) tr.
řádu věc vrací státnímu zástupci k došetření. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 5.
2010 poté, kdy Krajský soud v Praze svým usnesením pod č. j. 13 To 175/2010-169 zamítl
stížnost státního zástupce do tohoto usnesení jako nedůvodnou.

Nová obžaloba (se stejnou právní kvalifikací) byla na obviněnou podána u Okresního
soudu v Benešově státní zástupkyní dne 23. 12. 2010, přičemž věc byla v souladu s rozvrhem

práce přidělena k vyřízení senátu 1 T pod vedením předsedkyně JUDr. Zdeňky Dufkové. Tento senát po projednání věci v hlavním líčení dne 27. 8. 2012 pod č. j. 1 T 204/2010-380 meritorně rozhodl rozsudkem, jímž byla obviněná uznána vinnou (s poněkud pozměněnými skutkovými zjištěními) trestným činem zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 v bodě 1 a v bodě 2 trestným činem krádeže podle ust. § 247 odst. 1 písm. a) tr. zákona č. 140/1961 Sb., úč. do 31. 12. 2009, a byl jí uložen podle ust. § 248 odst. 3 tr. zákona za užití ust. § 35 odst. 1 téhož zákona úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 let a 6 měsíců, jehož výkon jí byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let za současného vyslovení dohledu, přičemž současně byla obviněné uložena povinnost, aby v průběhu zkušební doby podle svých sil uhradila škodu, kterou trestnou činností způsobila. Dalšími výroky soudu podle ust. § 228 odst. 1 a § 229 odst. 1 tr. řádu bylo soudem rozhodnuto o náhradě škody.

Na základě odvolání obviněné Krajský soud v Praze po projednání věci v neveřejném zasedání usnesením ze dne 6. 11. 2012 pod č. j. 13 To 353/2012-426 napadený rozsudek nalézacího soudu zrušil podle ust. § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu a věc vrátil podle § 259 odst. 1 tr. řádu soudu I. stupně.

Důvod tohoto postupu přitom spočíval toliko v přesvědčení odvolacího soudu, že věc byla rozhodnuta v senátě, který nebyl řádně obsazen, přesněji řečeno mu předsedala jiná předsedkyně senátu než ta, které byla věc po prvním nápadu přidělena. Odvolací soud posoudil jako oprávněnou námitku podaného opravného prostředku, že ve věci nerozhodoval tzv. zákonný soudce, neboť projednal-li předběžně obžalobu podanou jako první jiný senát (tedy jiné soudní oddělení), nelze akceptovat, že by o nově podané obžalobě mohl právem rozhodovat senát odlišný, který měl navíc na věc jiný právní názor. Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí zdůraznil, že v rozvrhu práce Okresního soudu v Benešově jsou na bankovní a finanční kriminalitu specializovány oba senáty (2 T a 1 T), avšak byla-li věc po prvním nápadu přidělena jednomu z nich, neslučuje se se zásadou zákonného soudce, aby po jejím došetření byla přidělena senátu jinému, nenastane-li situace, kdy by bylo nutno, aby takový senát ten předchozí zastoupil např. v případě dlouhodobé pracovní neschopnosti, stáže apod. V daném ohledu je argumentováno i ustanovením § 161a odst. 2 písm. c) vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy (Instrukce Ministerstva spravedlnosti č.j. 505/2001-Org. v platném znění), které u obživlých věcí vyžaduje, aby nebyly nově zapisovány.

K této úvaze odvolacího soudu, byť nepochybně nepostrádá logiku, je třeba nicméně dodat, že na straně druhé žádný zákonný předpis neobsahuje definici „zákonného soudce“, přičemž Listina základních práv a svobod, jakožto nedílná součást našeho ústavního pořádku, v čl. 38 odst. 1 zapovídá odnětí věci zákonnému soudci a odkazuje na příslušný zákon, pokud se jedná o pravidla určující příslušnost soudu i soudce. Zákon, který by upřesňoval pravidla pro určení, který soudce soudu příslušného je oním soudcem zákonným, je upravuje v obecné podobě. Jedná se o zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) ve znění pozdějších předpisů a nálezů Ústavního soudu, který se zabývá vnitřní organizací soudů i rozvrhem práce. V § 40 tento zákon však toliko určuje, že základem vnitřní organizace soudu jsou soudní oddělení vytvořená podle senátů nebo samosoudců. V ustanovení § 41 pak upřesňuje, že rozdělení jednotlivých věcí, které mají být u soudu projednány a rozhodnuty, do soudních oddělení, se řídí rozvrhem práce a ten na období kalendářního roku vydává předseda soudu po projednání s příslušnou soudcovskou radou, přičemž podrobnější pravidla pro dělení věcí mezi soudní oddělení upravuje § 42 odst. 2 tohoto zákona. Obdobně § 1 vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy zakotvuje, že takový rozvrh stanoví

způsob rozdělení věcí mezi jednotlivá soudní oddělení, která se vytvářejí pro jednotlivé senáty a samosoudce, stejně jako jejich rozdělení mezi předsedy senátů, pokud jich v daném oddělení působí více. Nepožaduje však, aby toto dělení podléhalo závazným pravidlům, např. v tom ohledu, že věc, která již jednou v souladu s rozvrhem práce byla přidělena, by nemohla být po novém nápadu přidělena oddělení jinému, t.j. neexistuje explicitní úprava znemožňující změnu v osobě zákonného soudce v průběhu řízení (za podmínky, že se jedná o jeho samostatnou část). Ostatně ani trestní řád nevylučuje, aby ze závažných důvodů, dokonce v průběhu řízení, došlo ke změně v obsazení senátu, jakkoli pro takový případ stanoví postup. Lze proto závěry odvolacího soudu, na jejichž základě byl napadený rozsudek bez bližšího přezkoumání zrušen, považovat za důsledek extenzivního výkladu pojmu zákonného soudce, aniž by bylo možno čerpat z obecně ustáleného výkladu, natož z výslovné zákonné úpravy. Jestliže tedy kromě úvahy, z níž v dané věci odvolací soud vyšel, a která bez bližší specifikace odmítá respektování platného rozvrhu práce daného soudu, byl napadený rozsudek zrušen nejen bez věcného přezkoumání, ale navíc s pokynem nového projednání věci v plném rozsahu, bylo tím podle mého názoru odňato právo na posouzení zákonnosti a odůvodněnosti všech výroků, které byly odvoláním napadeny, i řízení jim předcházejícího, a ve světle převažujícího výkladu zejména právo na zákonného soudce. Napadeným rozhodnutím tak byl zákon porušen v neprospěch obviněné, a to v ustanovení § 254 odst. 1 a § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu v návaznosti na příliš restriktivní výklad čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod určujícího, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci.

Za zcela neopominutelnou podmínku řádného výkonu veřejné moci, která byla soudům svěřena, je nutno považovat ústavní princip zákonného soudce, což pro každého účastníka řízení představuje záruku zachování předem daných zásad přidělování věcí. Právě zmíněný pohled na postup odvolacího soudu, tj. nerespektování čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, mě vede k závěru, že za situace, kdy odvolací soud napadeným rozhodnutím odňal obviněnou svému zákonnému soudci s tím, aby věc byla projednána v jiném senátu (kdy uvedený postup může obviněné vyhovovat, neboť byla uznána vinnou a odsouzena), aniž by však pro takový postup měl zákonný podklad, došlo k porušení zákona v neprospěch obviněné.

Po posouzení všech skutečností shora uvedených navrhuji, aby Nejvyšší soud České republiky:

- 1) podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012 č. j. 13 To 353/2012-426 byl v neprospěch obviněné M. U. porušen zákon v ust. § 254 odst. 1 a v ust. § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu a v čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené usnesením předsednictva České národní rady pod č. 2/1993 Sb.;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadené rozhodnutí, jakož i všechna další rozhodnutí na toto rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a
- 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Krajskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [3 Tz 47/2013](#)